

ÇIKARKEN

Türk Edebiyatı adlı popüler edebiyat dergisi, yayınları ve kültür faaliyetleriyle edebiyat dünyamızda önemli bir yeri bulunan Türk Edebiyatı Vakfı'nın niçin hakemli bir akademik dergi çıkarmadığı öteden beri sorulup durulurdu. Aslında böyle bir dergi vakıf mensuplarının da hayallerinden biriydi; fakat çeşitli sebeplerle hep ertelendi. Önceleri edebiyat tarihimizin bütün dönemlerine ve alanlarına açık bir derginin çıkarılması isteniyordu; fakat bu nitelikte birçok akademik derginin bulunduğu düşünülerek uzun tartışmalar sonunda sadece "Yeni Türk Edebiyatı" araştırmalarını yayımlayacak bir dergide karar kılındı. Seçilen alan, derginin ismini de kendiliğinden belirlemişti: "Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları".

Yeni bir dergi hazırlığında olduğumuzu akademik çevrelere iki yıl kadar önce duyurmuştuk. Ancak gelen yazıları en az iki hakeme gönderme zarureti, bazı makaleler hakkında olumsuz rapor verilmesi ve ilk sayıyı hazırlama zorluğu gibi sebeplerle yayımlanması geciken *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları*'yla nihayet huzurlarınızdayız.

Beğeneceğinizi umduğumuz ilk sayıdaki makalelerde ağırlıklı olarak modern Türk şiirinde gelenekle kurulan ilişkinin ele alındığını göreceksiniz. İlk makale Prof. Dr. Nurullah Çetin'in imzasını taşıyor. "Çağdaş Türk Şiirinde Gelenekten Yararlanma Meselesine Kavramsal Bir Çerçeve Denemesi" başlıklı çalışmasında henüz tam olarak vuzuha kavuşmamış olduğuna inandığımız bu alana kavramsal bir çerçeve çizen Çetin, gelenekten yararlanmayı, "geleneksel malzemenin çağın bilinciyle zamanın ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden yorumlanarak özgün bir şekilde ifadeye kavuşturulması" diye tarif ediyor ve 1950 sonrası Türk şiirindeki bu yöneliş dört ana sebebe bağlıyor: Oryantalist tavra tepki, geleneği estetik değerler kaynağı olarak görme, ideolojik yaklaşımlar ve postmodernizmin etkisi.

Kabil Demirkıran, şuuraltı ve varoluş meselelerine dayalı, mistik ve masalsı şiirleriyle tanıdığımız bir şairin, Asaf Hâlet Çelebi'nin şiirini ve dönemin edebiyatına bakış açısını sorguluyor. Özellikle Garip şiiriyle ilgili tartışmaların merkezinde yer alan Asaf Hâlet'in kişiliğinden hareket edilerek oluşturulan yazıda, şairin Doğu şiirine vukufiyeti de gözler önüne se-

riliyor. Makalede, vezin, kafiye, teşbih ve mecaz gibi meselelere bakışı Garipçilerin bakışına benzemekle beraber, gerçeklik algısı ve kültürel arka planıyla onlardan tamamen ayrılan ve bu yönüyle günümüz şiirine de ışık tutan Asaf Hâlet'in dönemin tartışmalarındaki rolü de ele alınıyor.

Özlem Nemutlu'nun "Ahmet Hâşim Karşısında Orhan Veli" başlıklı çalışmasında Türk şiirinin geleneğe "eklemlenme" sürecine ait bir başka bakış açısına değiniliyor. Orhan Veli şiirinin iki dönemini, yani Ahmet Hâşim, Yahya Kemal, Ahmet Muhip Dıranas, Ahmet Hamdi Tanpınar ve Necip Fazıl Kısakürek etkisindeki dönemle, bu mirasın reddiyle başlayan Garip dönemini bir kuyumcu titizliğiyle karşılaştıran yazar, makalesinde halef-selef ilişkisini de tartışıyor.

İmgeler aracılığıyla şairlerin bilinç dünyalarının tarif edilebileceğini ve şiirin kodlarına ulaşılabilirliğini öne süren Hayrettin Orhanoğlu da, "Sezai Karakoç'un Şiirinde İmgeler" başlıklı makalesinde, din, metafizik, mekân, zaman, kadın ve cinsellikle ilgili imgelerden yola çıkarak Sezai Karakoç şiirine yeni bir bakış açısı getiriyor.

Ali Kurt, "Tanzimat'tan Günümüze Türk Şiirinde Vatan Temi" başlıklı makalesinde şiirimizde vatan temini dönem dönem ele alarak geniş bir yelpazede inceliyor.

Nuran Özlük ise 19 Haziran 1936-1937 tarihleriyle sınırladığı "Türk Matbuatında Mehmet Âkif Ersoy" adlı çalışmasında dönemin aydınları arasında Mehmet Âkif ve İstiklâl Marşı etrafında cereyan eden tartışmaları gözden geçiriyor. Disiplinler arası çalışmalarıyla tanıdığımız Mehmet Narlı, "Tanzimat Romanında Beden ve Kişilik İlişkileri Üzerine Bir Çözümleme" adlı makalesinde Tanzimat dönemi romanının daha iyi anlaşılmasını sağlayacak yeni bir bakış açısı getiriyor. Seval Şahin ise adından çok, yazdığı romanla bilinen Nâhid Sâmî'yi konu ediniyor. "Nâhid Sâmî: Yirminci Asrın Kibar Hırsızı -Süleyman Sûdî ve E. Âlî'nin Gece Kuşları Romanı Üzerine-" başlıklı bu çalışması, hem dönemin roman anlayışı, hem de Nâhid Sâmî hakkında yeni bilgiler kazandırıyor. Bedia Koçakoğlu'nun makalesi, Sevim Burak'ın kitaplarına girmemiş "Dünyanın En Meşhur Kulesi" adlı hikâyesiyle ilgili bir tahlil denemesidir. Hasan Kolcu da "Yenileşme Dönemi Türk Edebiyatında Aruz Arayışları Üzerine Bir Değerlendirme" başlıklı makalesinde, Erdoğan Erbay'ın söz konusu kitabını enine boyuna değerlendiriyor.

Dergimizin son çalışmaları ise iki bibliyografyadır. İlyas Dirin, "Kültür-Sanat-Edebiyat-Tiyatro-Musiki ve Folklor Dergileri (1929-1990)" başlıklı bibliyografya çalışmasında, yüzlerce dergi hakkında bilgi veriyor. Diğer bibliyografya ise Tahsin Yıldırım imzasını taşıyan "Türk Gazetecilik Tarihi Üzerine Bir Deneme"nin birinci bölümüdür. İki çalışmanın da araştırmacılar için çok kullanışlı birer kılavuz olacağına inanıyoruz.

Daha zengin ve kusursuz sayılarda buluşmak ümidiyle...

Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları